ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету технологій та дизайну
_____ Іванішена Т.В.
« 29 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія культури, мистецтв і дизайну

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність - В2 Дизайн
Рівень вищої освіти - Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма – Дизайн інтер'єру та меблів
Обсяг дисципліни 9 кредитів ЄКТС, ***Шифр дисципліни*** – ОЗП.04
Мова навчання - Українська
Статус дисципліни - Обов'язкова
Факультет - Технологій і дизайну
Кафедра - Дизайну

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС				
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				Залік	Іспит
Д	1	1	3	90	34	16			18	56			+	
Д	1	2	3	90	34	16			18	56			+	
Д	2	3	3	90	34	16			18	56				+
Разом:			**9**	**270**	**102**	**48**	**-**	**-**	**54**	**168**	**-**	**-**	**2**	**1**

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Дизайн інтер'єру та меблів» та стандарту вищої освіти підготовки бакалаврів зі спеціальності

Робоча програма складена _____ канд.тех.наук, доц. Валерій ПРИВАЛА
Підпис автора — Науковий ступінь, учене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора

Схвалена на засіданні кафедри Дизайну

Протокол від "29" серпня 2025 р. № 1 Зав. кафедри _____ Ельвіра БАЗИЛЮК
Підпис — Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету технологій і дизайну

Голова вченої ради факультету _____ Тетяна ІВАНІШЕНА
Підпис — Ім'я, прізвище

Хмельницький 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	Дизайн інтер'єру та меблів		Галина ОЛІЙНИК

3. Пояснювальна записка

Дисципліна «Історія культури, мистецтві дизайну» є однією із обов'язкових дисциплін і займає провідне місце у фаховій підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, очної (денної) (далі – денної) та заочної форм здобуття вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Дизайн інтер'єру та меблів» в межах спеціальності В2 Дизайн. Програма дисципліни складається з 3-х модулів і зміст її сконцентрований навколо питань про культурні, світоглядні, ціннісні засади мистецтва і дизайну, про основні історичні етапи та визначальні тенденції розвитку мистецтва і дизайну як сфер творчості особистості.

Пререквізити – вихідна

Постреквізити – Громадянське суспільство, Проєктування меблів, Проєктування інтер'єрів, Проєктування меблів (курсовий проєкт), Комплексний курсовий проєкт, Переддипломна практика, Кваліфікаційна робота.

Відповідно до освітньої програми дисципліна сприяє забезпеченню:

компетентностей: ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну або під час навчання, що передбачає застосування певних теорій, методів дизайну та характеризується комплексністю і невизначеністю умов; ЗК1 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності; ЗК8 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурномистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку дизайну, його місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку й ведення здорового способу життя; ФК 5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проєктній діяльності.

програмних результатів навчання: ПРН1 – Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях; ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень; ПРН 13 – Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну; ПРН 14 – Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики. ПРН 15 – Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових рішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

Мета дисципліни – забезпечити засвоєння здобувачами компетентностей, що пов'язані зі знаннями про світоглядні передумови розвитку мистецтва, культури та дизайну, з'ясувати роль особистості в реалізації різних форм творчої діяльності, з'ясувати культурні, ціннісні засади розвитку дизайну як продукту інноваційної та технологічної діяльності людини.

Предмет дисципліни – культура як цілісна система, історія мистецтва та дизайну в світовому та національному культурних процесах.

Завдання дисципліни – сформувати у студентів знання про сутність та історію культури, мистецтва та дизайну, отримати системні знання про історію та основні етапи розвитку культури, мистецтва і дизайну, вивчити особливості художньо-естетичних епох, з'ясувати вектори впливу культури на становлення різних форм художньої діяльності, охарактеризувати види, стильові напрями дизайну в контексті формування філософської та художньої культури.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *володіти* знаннями з предметної області, розуміти актуальність та значущість

вивчення історії культури, мистецтв та дизайну в сучасному інформаційному, світі; *знати* об'єкт, предмет історії культури, мистецтв і дизайну, зміст і особливості художньо-естетичних епох; *синтезувати* знання про культурно-історичний процес; *аналізувати* історію розвитку культури, мистецтва та дизайну із врахуванням особливостей національного розвитку; *застосовувати* свої знання в професійному та мистецькому середовищі; *бути здатним* осмислювати впливи цифрових технологій на розвиток культури, мистецтв і дизайну; *оцінювати* різні парадигми та інтерпретації культури, мистецтв та дизайну; зберігати та примножувати моральні, культурні, мистецькі цінності на основі розуміння історії культури, мистецтв та дизайну.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	**Кількість годин, відведених на:**		
	лекції	**семінарські заняття**	**самостійну роботу**
Перший семестр:			
Тема 1. Світоглядні та ціннісні засади розвитку культури, мистецтв і дизайну	2	3	7
Тема 2. Становлення культури та первісні форми мистецтва	2	2	7
Тема 3. Культура та мистецтво Стародавнього Сходу	2	2	7
Тема 4. Конфуціансько-даоський тип культури та китайське мистецтво	2	2	7
Тема 5. Культура та мистецтво Стародавньої Індії	2	2	7
Тема 6. Антична культура та мистецтво. Культура та мистецтво Стародавньої Греції	2	2	7
Тема 7. Культура та мистецтво Стародавнього Риму	2	2	7
Тема 8. Культура та мистецтво Візантії	2	3	7
Разом за 1-й семестр:	**16**	**18**	**56**
Другий семестр:			
Тема 9. Культура та мистецтво європейського середньовіччя	2	3	7
Тема 10. Світ ісламської культури та мистецтва	2	2	7
Тема 11. Ренесанс. Культура та мистецтво італійського Відродження	2	2	7
Тема 12. Північне Відродження	2	2	7
Тема 13. Бароко як духовне та художнє явище	2	2	7
Тема 14. Класицизм у європейському культурно-історичному просторі	2	2	7
Тема 15. Просвітництво та його художні напрями.	2	2	7
Тема 16. Європейська та українська культура та мистецтво кінця XVIII-XIX ст.	2	3	7
Разом за 2-й семестр:	**16**	**18**	**56**
Третій семестр:			
Тема 17. Промислова революція на Заході та її вплив на розвиток мистецтва і дизайну	2	3	7
Тема 18. Філософія та мистецтво модернізму	2	2	7
Тема 19. Експресіонізм. Творчість як самовираження	2	2	7
Тема 20. Конструктивізм як авангардистське мистецтво. Типографічний дизайн	2	2	7
Тема 21. Шляхи розвитку дизайну в XX ст. Баухауз	2	2	7
Тема 22. Тенденції розвитку сучасної культури та мистецтва між двома світовими війнами	2	2	7
Тема 23. Мистецтво та дизайн епохи постмодернізму	2	2	7
Тема 24. Українське мистецтво XXст. Україна у сучасному світовому культурному просторі.	2	3	7
Разом за 3-й семестр:	**16**	**18**	**56**
Всього:	**48**	**54**	**168**

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для здобувачів вищої освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	Перший семестр	
1	**Світоглядні та ціннісні засади розвитку культури, мистецтва та дизайну.** Мета і завдання курсу. Поняття культури, мистецтва, дизайну. Різноманітність і багатозначність підходів у дослідженні історії культури, мистецтва та дизайну. Культура як спосіб реалізації творчих можливостей особистості. Соціокультурні передумови формування художньої культури. Універсальні типології культури і розвиток мистецтва та дизайну. Художній образ як форма мислення в мистецтві да дизайні. Місце дизайну в художній культурі людства. Література: [1-4], [6]	2
2	**Становлення культури і первісні форми мистецтва.** Особливості архаїчної культури. Міф як спосіб світорозуміння в первісній культурі. Синкретизм міфологічного мислення. Міфологія як спосіб самовираження людини. Тотемізм і магія, фетишизм і анімізм у розвитку первісної культури та первісного мистецтва. Соціокультурний та етичний зміст табу в первісному суспільстві. Виникнення первісного мистецтва. Первісне мистецтво в структурі культури. Багатозначність первісного мистецтва. Символічний характер первісного мистецтва. Мистецтво епохи палеоліту. Твори «наскального живопису». Мистецтво епохи неоліту та бронзи. Мегалітична архітектура. Література: [1-6]	2
3	**Культура і мистецтво Стародавнього Сходу.** Характерні риси культури стародавнього Сходу. Східні цивілізації: розвиток землеробства, ремесла, торгівлі та держави. Ассирія, Вавилон, Фінікія. Міфологічно-релігійні основи мистецтва Стародавнього Сходу. Релігійні культи і мистецтво. Монументалізм мистецтва Стародавнього Сходу. Архітектура і пластика. Література. Мистецтво Месопотамії, Шумеро-Аккадська культура. Архітектура і будівництво у Вавилоні. Мистецтво стародавнього Єгипту, його еволюція. Архітектурно-композиційні форми та їх еволюція. Культова архітектура. Піраміди. Скульптура в Давньому Єгипті. Храмове будівництво. Вплив давньоєгипетської культури та мистецтва на розвиток античної Греції та стародавнього Риму. Література: [1-6]	2
4	**Конфуціансько-даоський тип культури та китайське мистецтво.** Конфуціансько-даоський тип культури і китайське мистецтво. Картина світу в свідомості й ідея гармонії суспільства, людини та природи. Даосизм та його філософські ідеї. Даоська практика вживання в світ. Вплив вчення Конфуція на формування системи цінностей в китайському суспільстві. Морально-нормативні принципи конфуціанства. Мистецтво стародавнього Китаю як втілення філософської мудрості. Художня практика. Китайська писемність. Каліграфія: роль каліграфічного знаку в східній культурі та естетиці. Архітектура Китаю. Китайське мистецтво і ставлення до природи. Китайський живопис. Знання про людину в конфуціансько-даоській культурі й сучасна цивілізація. Вплив Китаю на японську архітектуру. Національні особливості японського мистецтва. Література: [1-6], [9]	2
5	**Культура та мистецтво Стародавньої Індії.** Філософсько-світоглядні принципи брахманізму, буддизму, індуїзму та основи індо-буддійської духовної традиції. Релігійні уявлення і розвиток давньоіндійської культури та мистецтва. Філософські школи стародавньої Індії та ставлення людини до світу. Гуманістична спрямованість буддизму. Система цінностей індо-буддійської культури: ставлення до світу і до життя. Художня культура Індії, її особливості. Наукове знання в стародавній Індії та мистецтво. Вплив буддизму на розвиток культури та мистецтва Південно-Східної Азії. Література: [1-6]	2
6	**Антична культура. Культура і мистецтво Стародавньої Греції.** Антична культура і формування підвалин розвитку європейської культури. Цивілізаційні зміни в добу античності як передумова розвитку культури та мистецтва. Періодизація давньогрецького мистецтва. Егейська, або крито-мікенська культура. Культура бронзи. Критські міста та палаци як центри культурного життя. Культура Греції архаїчного періоду. Культурно-історична зумовленість розвитку давньогрецького	2

	мистецтва. Вплив філософської та наукової традиції на розвиток мистецтва. Космос як естетичний ідеал. Людина як найвищий естетичний та художній принцип. Ідеал калокагатії. Храмова грецька архітектура і виникнення архітектурної ордерної системи. Художні нововведення в мистецтві: чорно-і червонофігурний грецький вазопис. Культура і мистецтво періоду класики. Полісний спосіб життя. Цінність філософсько-інтелектуальної думки в давньогрецькій культурі. Логоцентризм як ціннісна засада розвитку античного світу та європейської цивілізації. Свобода, афінська демократія і розвиток мистецтв. Архітектура античної Греції. Афінський Акрополь і Парфенон. Скульптура. Статуя як модель ідеальної людини. Період еллінізму в культурі та мистецтві античної Греції. Зміна естетичного ідеалу: орієнтація на індивідуальність. Скептицизм та індивідуалізм у філософії. Взаємодія грецької та східних культур. Храмове і цивільне будівництво. Перші форми предметно-художньої діяльності. Література: [1-6]	
7	**Культура та мистецтво Стародавнього Риму.** Історія римської цивілізації та розвиток культури і мистецтва стародавнього Риму. Основні періоди розвитку культури стародавнього Риму: культура раннього Риму й етруська культура, культура епохи республіки, культура епохи імперії. Міфологія в культурі стародавнього Риму. Перехід до антропоморфізму в етрусків. Роль держави й римської громадської общини в розвитку культури. Політика і право. Римська художня культура: архітектура, скульптурний портрет, живопис. Архітектура Риму, будівництво громадських споруд, житлове будівництво. Вплив грецької філософії в духовному житті римлян. Зміна ціннісних засад розвитку культури та мистецтва в епоху імперії. Заснування нових міст і зміна побуту та повсякденного життя римлян. Римський форум, амфітеатри, терми. Інтелектуальне життя і мистецтво. Висока техніка будівельних робіт. Раннє християнство як андерграундна культура. Література: [1-6]	2
8	**Культура та мистецтво Візантії.** Вплив Візантії на релігійний і культурний розвиток східно- і південно-слов'янського світу. Культура Візантії як синтез (діалог) між культурою Заходу та Сходу. Особливості східного християнства і православної церкви. Східні Отці церкви та їх вплив на свідомість людини. Художня культура Візантії. Синтез елементів пізньоримського, ранньохристиянського мистецтва та східних впливів. Стилістика візантійського мистецтва. Живопис, монументальне мистецтво. Специфічні умови розвитку ранньохристиянської архітектури. Декоративно-орнаментальні елементи у візантійській архітектурі. Станковий живопис. Вплив візантійської культури та мистецтва на розвиток мистецтва Київської Русі. Література: [1-6]	2
	Разом:	**16**
	Другий семестр	
9	**Культура та мистецтво європейського середньовіччя.** Християнство та його вплив на культурний розвиток середньовічної Європи. Християнська картина світу. Переосмислення основних засад культури. Християнська інтерпретація європейської середньовічної культури. Середньовічне мистецтво як втілення духу християнської культури Синтез язичницької, античної і християнської культури як основи розвитку мистецтва Західної Європи в ранньому середньовіччі. Символічний характер середньовічного мистецтва. Вплив католицької церкви на зміст, форми і види мистецтва. Розвиток монументального живопису. Орнаментально-прикладне мистецтво. Романський стиль в архітектурі: художньо-зображальні та конструктивні особливості архітектури. Готичний стиль. Готика як модель світобачення. Мистецтво скульптури та вітражу. Лицарська культура, карнавальна культура як протилежність офіційній церковній ідеології. Рукописні книги: початок книжкового дизайну. Літ.: [1-6]	2
10.	**Світ ісламської культури та мистецтва.** Картина світу в ісламській культурі. Ісламізація та арабізація культури в Азії. Коран як світоглядне ядро ісламського світу. Культ Аллаха та ідея абсолютної зумовленості життя людини. Обмеженість культурного світу ісламу. Система мусульманських цінностей і мистецтво. Художні традиції ісламського світу. Особливості арабського мистецтва. Філософія та поезія. Досвід будівництва в арабському світі та архітектура. Роль орнаменту в архітектурі мусульманського світу. Інтер'єр і предмети внутрішнього оздоблення. Література: [2], [3], [4], [5], [6]	2
11.	**Ренесанс. Культура та мистецтво італійського Відродження.** Відродження як велика естетична епоха в історії світової культури та мистецтва. Пантеїстична картина світу і	2

	антропоцентризм як світоглядна засада культури Відродження. Гуманізм і нове ставлення до людської особистості. Ренесансна ідея самоцінності та самодіяльності особистості. Індивідуалізм як принцип мислення в добу Ренесансу. Вплив античності на розвиток ренесансної культури та мистецтва. Італійське Відродження, його світський характер. Проторенесанс, високе Відродження. Пізнє Відродження. Особливості художнього осмислення дійсності. Система течій і стилів, жанрова система Ренесансу. Живопис, скульптура та архітектура. Світське будівництво. Інтер'єр і внутрішня структура будівель. Протодизайн і технології. Від канону до початку проектування. Літ.: [1-6]	
12.	**Північне Відродження.** Поширення ідей Відродження в країнах Північної Європи. Церковна Реформація і північний гуманізм. Релігійна віра, суворий моральний аскетизм і благочестя як засади європейської Реформації. М. Лютер і його критика католицької церкви. Протестантизм як релігія автономної людини. Значення ідей Реформації для розвитку новоєвропейської культури. Художня практика в добу Реформації. Живопис Північного Відродження. Реалізм мистецтва Північного Відродження. Німецьке Відродження. Нідерландське Відродження. Розвиток мистецтва книги. Графіка і книгодрукування. Літ.: [1-6]	2
13.	**Бароко як духовне та художнє явище.** Західноєвропейське мистецтво кінця XVI-XVII ст. Криза ідеалів Відродження і бароко. Універсальність і естетико-художні принципи бароко. Філософські основи бароко. Відмінність бароко від ренесансного стилю мислення. Бароко і мистецтво контрреформації. Розвиток новоєвропейської науки й нові уявлення про світ та людську природу. Стильові ознаки бароко. Вплив барокового світовідчуття на розвиток живопису і пластичного мистецтва в добу бароко. Характерні риси барокового художнього мислення: динамічність, тяжіння до контрастів, антитетизм. Барокова архітектура. Емблематична література: образ в предметно-наочній формі. Маньєризм. Європейська художня культура доби бароко. Нововведення в художній практиці бароко. Літ.: [2-4]; [6]	2
14.	**Класицизм у європейському культурно-історичному просторі.** Система цінностей та особливості світобачення людини в добу модерну. Раціоналістичний філософський світогляд і класицизм. Соціокультурні передумови формування класицизму в європейській культурі XVII ст. Класицизм як один з головних художніх напрямів XVII-XVIII ст. і тип творчості. Класицизм епохи абсолютних монархій: упорядкованість, гармонія, дух порядку та регламентації. Теоретичні основи класицизму. Нормативна естетика класицизму. Франція як взірець мистецтва класицизму. Придворно-аристократичний характер класицизму XVII ст. Палацово-паркові ансамблі. Взаємодія класицизму з культурою Просвітництва. Ампір як стиль пізнього класицизму. Взаємодія декору й архітектурної конструкції. Художньо-проектна культура ампіру. Літ.: [2-4]; [6]	2
15.	**Просвітництво та його художні напрями.** Просвітництво як культурна епоха та ідейно-політичний рух. Витоки та основні засади Просвітництва. Раціоналістична філософія і формування ідеології Просвітництва. Велика французька буржуазна революція. Уявлення про світле й розумне суспільство. Основні тенденції в розвитку мистецтва. Франція як законодавиця художніх нововведень. Естетичні вимоги до мистецтва в добу Просвітництва. Мистецтво інтер'єру: рококо. Сентименталізм. Пошук нових, самобутніх форм у мистецтві. Неокласицизм і орієнтація на античність. Просвітницький реалізм. Співвідношення раціонального та емоційного в мистецтві. Рококо і форми декоративного мистецтва. Мистецтво інтер'єру. Літ.: [2-4]; [6]	2
16.	**Європейська та українська культура та мистецтво кінця XVIII-XIX ст.** Німецька філософія XIX ст. як духовна рефлексія над культурою. Культура Європи у XIX ст. Історичні та політичні зміни в житті Європи та їх вплив на розвиток культури і мистецтва. Розвиток художньої культури Європи у XIX ст.: від романтизму до реалізму. Романтизм як філософія і естетичне світовідчуття. Основи романтичного світосприймання і мистецтво. Еклектизм в архітектурі. Становлення дизайну в Європі та Америці. Особливості й витоки української культури. Культура та мистецтво Київської Русі. Книжний характер києво-руської культури. Архітектура й іконопис. Мистецтво книжкової мініатюри. «Перше» культурно-національне відродження кінця XVI-першої половини XVII ст. Острозький культурно-освітній центр. Братські школи. Ренесансні впливи в українській культурі XVI-XVII ст. Києво-Могилянська академія як центр культурно-мистецького життя в XVII-XVIII ст. Доба українського бароко. Козацьке бароко. Реалістичне мистецтво XIX ст. Основні тенденції розвитку української культури та мистецтва в XX ст.	2

	Літ.: [1-4]; [6]	
	Разом:	**16**
	Третій семестр	
17	**Промислова революція на Заході та її вплив на розвиток мистецтва та дизайну.** Промислова революція і формування індустріального типу суспільства. Наслідки промислової революції для творчої людини. Розвиток масового виробництва та занепад естетичних стандартів у XIX ст. Індустріальне суспільство і проблема краси в техніці й предметному світі. Роль засобів масової інформації та реклами. Вікторіанський стиль як естетична реакція суспільства на індустріалізацію. Дизайн і оздоблення. Друкована реклама. Всесвітні виставки. Технологічний прогрес і розвиток графічного дизайну в Європі та Америці. Культура споживацтва й реклама. Рух за оновлення мистецтв та ремесел. Філософія індустріального дизайну: Дж. Раскін і В. Морріс. Естетична філософія ар-нуво в графічному мистецтві. Молодий стиль (югенд-стиль) у Німеччині. Віденські сецесії. Графічний дизайн наприкінці XIX ст. Арт-плакат: новий рекламний стиль в Америці. Мистецтво і комерційні потреби доби. Плакатний стиль. Літ.: [1-4]; [6]	2
18	**Філософія і мистецтво модернізму.** Зміна філософських парадигм. Ірраціоналізм як філософсько-світоглядна засада європейської культури XIX ст. Художнє бачення реальності та наука. Інтуїція як форма осягнення об'єкту. Мистецтво як подолання раціональності. Мистецтво і графічний дизайн наприкінці XIX - початку XX ст. Переоцінка цінностей в житті європейської людини і ставлення до класичної традиції. Фовізм: деформація як творчий прийом. Розширення зображувальних засобів мистецтва. Експерименти з формою. Модерністські напрями в мистецтві: кубізм, футуризм і абстракціонізм. Відмова від принципу реалізму в мистецтві. Футуристичний графічний стиль. Вортицизм. Мистецтво і графічний дизайн наприкінці XIX- початку XX ст. дадаїзм як руйнування традиційності в творчості. Літ.: [1-4]; [6]	2
19	**Експресіонізм. Творчість як самовираження.** Чуттєвий інтуїтивізм як естетичний принцип. Художник і внутрішня експресія. Феноменологічна філософія Е. Гуссерля і художнє пізнання. Проектування внутрішнього світу і мистецтво. Протиставлення особистості та світу. Художні прийоми й зображувальні засоби художників-експресіоністів. Група «Міст» як антитеза академічному живопису. Гравюра, графіка і художнє бачення руху. «Синій вершник». Неоднозначність сприйняття форми і кольору. Мистецтво ілюстрації. Перша світова війна і мистецтво експресіонізму. Вплив експресіоністів на мистецтво та дизайн. Мистецтво як чинник формування суспільної думки в Європі. Експресіонізм як напрям у німецькому мистецтві початку XX ст.: архітектура, кіно, театрі, книжкові ілюстрація та реклама. Літ.: [1-4]; [6]	2
20	**Конструктивізм як авангардистське мистецтво. Типографічний дизайн.** Поєднання духовності та матеріальності в мистецтві конструктивізму. Передумови конструктивізму6 супрематизм К. Малевича. Більшовицька революція і конструктивізм. Квадрат як джерело всіх творчих проявів. Уявлення про суспільне призначення мистецтва. Конструктивістська типографія. Типографічний дизайн. Дизайн інтер'єрів. Реклама для комерційних підприємств. Радянські афіші в кінематографі. Стиль конструктивізму в Європі. Літ.: [1-4]; [6]	2
21	**Шляхи розвитку дизайну в XX ст. Баухауз.** Зміна методів і якості мистецької освіти в Німеччині. Баухауз як перша дизайн-школа нового типу. Об'єднання мистецтв в одну освітню програму. Впливи експресіонізму, дадаїзму, конструктивізму та De Stijl. Дессау – інститут промислового дизайну. В. Гропіус. Функціональність стилю. ВХУТЕМАС як заклад художньої освіти в 20-роки XX ст. Нові типографічні підходи. Новий стиль роботи з промисловими підприємствами: рекламна агенція Werbau. Поява нових друкарських технологій. Літ.: [1-4]; [6]	2
22	**Тенденції розвитку сучасної культури та мистецтво між двома світовими війнами.** Розвиток культури та мистецтва між Першою та Другою світовими війнами. Криза особистості. Формування стилю модерн або модерного дизайну. Міжнародний стиль ар-деко. Поєднання нових спрощених форм і старих декоративних тенденцій. Вимоги промислової культури і ар-деко. Використання нових матеріалів: пластмаса, залізобетон, віта-скло. Ар-деко як символ сучасності. Графічний дизайн і становлення споживацького суспільства. Нові підходи до оформлення книги. Книжковий та журнальний дизайн. Демонстрація розкоші та	2

	екстравагантності. Париж як столиця мистецтва сучасного плакату. Промисловий дизайн в країнах Європи та Америки. Американський модернізм. Літ.: [1-4]; [6]	
23	**Мистецтво і дизайн епохи постмодернізму.** Постмодернізм як філософія і мистецький напрям. Постіндустріальне суспільство і зміна ціннісних орієнтирів особистості. Постмодернізм і втрата ілюзій змінити людину і світ. Стиль художнього мислення в постмодерністському мистецтві. Еклектика, тяжіння до стилізації, цитування, переінакшення, ремінісценції, алюзії. Цінність інформації, реконструкція цінностей. Нові стилі та образи в західному дизайні. Інформаційне суспільство та цифровий (діджитал) дизайн. Деконструктивізм як напрям у сучасному мистецтві. Нові стилі в графічному дизайні. Літ.: [1-4]; [6]	2
24	**Українське мистецтво ХХст. Україна у сучасному світовому культурному просторі.** Український авангард. Український модернізм. Народна творчість: вишивка, гончарство, іконопис та інші види декоративно-прикладного мистецтва. Світоглядно-естетичні універсалії бароко в художньому мисленні українського авангарду. Кубофутуризм Олександра Богомазова і Ольги Екстер. «Новий реалізм» К. Малевича: еволюція художньої концепції. Культурна ідентичність України. Українське мистецтво і культура та глобальні культурні тренди. Література: [2-4], [6-8]	2
	Разом:	**16**
	Всього:	**48**

5.2. Зміст семінарських занять

Перелік семінарських занять для здобувачів вищої освіти

№ теми	Тема практичного заняття	Години
	Перший семестр:	
1.	Світоглядні та ціннісні засади розвитку культури, мистецтва та дизайну. Літ.: [1-4], [6].	2
2.	Становлення культури та первісні форми мистецтва. Літ.: [2-6].	2
3.	Культура та мистецтво Стародавнього Сходу. Літ.: [2-6]	2
4.	Конфуціансько-даоський тип культури та китайське мистецтво. Літ.: [2-6].	2
5.	Культура та мистецтво Стародавньої Індії. Літ.: [2-6]	2
6.	Антична культура та мистецтво. Культура та мистецтво стародавньої Греції. Літ.:[2-6].	2
7.	Культура та мистецтво стародавнього Риму. Літ.: [2-6].	2
8.	Культура та мистецтво Візантії. Ч.1 Літ.: [2-6].	2
	Культура та мистецтво Візантії. Ч.2 Літ.: [2-6].	2
	Разом:	**18**
	Другий семестр:	
9.	Культура та мистецтво європейського середньовіччя. Літ.: [1-6].	2

10.	Світ ісламської культури та мистецтва. Літ.: [2-6].	2
11.	Ренесанс. Культура та мистецтво італійського Відродження. Літ.: [1-6].	2
12.	Північне Відродження. Літ.: [1-6].	2
13.	Бароко як духовне та художнє явище. Літ.: [2-4], [6]	2
14.	Класицизм у європейському культурно-історичному просторі. Літ.: [2-6].	2
15.	Просвітництво та його художні напрями. Літ.: [2-4], [6].	2
16.	Європейська та українська культура та мистецтво кінця XVIII-XIX ст. Ч.1 Літ: [1-4], [6], [8].	
	Європейська та українська культура та мистецтво кінця XVIII-XIX ст. Ч.2Літ: [1-4], [6], [8].	2
		2
	Разом:	**18**
Третій семестр:		
1	Промислова революція на Заході та її вплив на розвиток мистецтва і дизайну. Літ.: [1-4], [6]	2
2	Філософія і мистецтво модернізму. Літ.: [1-4], [6	2
3	Експресіонізм. Творчість як самовираження. Літ.: [1-4], [6]	2
4	Конструктивізм як авангардистське мистецтво. Типографічний дизайн. Літ.: [1-4], [6]	2
5	Шляхи розвитку дизайну в ХХ ст. Школа дизайну «Баухауз». Літ.: [1-4], [6]	2
6	Тенденції розвитку сучасної культури та мистецтво між двома світовими війнами. Літ.: [1-4], [6]	2
7	Мистецтво і дизайн епохи постмодернізму. Літ.: [1-4], [6]	2
8	Українська культура ХХ ст. Літ.: [1-3], [6-8]	2
	Українська культура ХХ ст. Літ.: [1-3], [6-8]	2
	Разом:	**18**
	Всього:	**54**

5.3. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні лекційного матеріалу, підготовці до семінарських занять.

Зміст самостійної роботи здобувачів

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
Перший семестр :		
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 1. Підготовка до семінарського заняття 1: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 2. Підготовка до семінарського заняття 2: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 3. Підготовка до семінарського заняття 3: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 4. Підготовка до семінарського заняття 4: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття. Підготовка до тестування №1 з тем 1-4	6

9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 5. Підготовка до семінарського заняття 5: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 6. Підготовка до семінарського заняття 6: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 7. Підготовка до семінарського заняття 7: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 8. Підготовка до семінарського заняття 8: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
17	Підготовка до тестування №2 з тем 5-8.	6
	Всього:	***56***
	Другий семестр :	
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 1. Підготовка до семінарського заняття 1: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 2. Підготовка до семінарського заняття 2: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 3. Підготовка до семінарського заняття 3: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 4. Підготовка до семінарського заняття 4: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття. Підготовка до тестування №1 з тем 9-12	6
9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 5. Підготовка до семінарського заняття 5: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 6. Підготовка до семінарського заняття 6: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 7. Підготовка до семінарського заняття 7: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 8. Підготовка до семінарського заняття 8: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
17	Підготовка до тестування №2 з тем 13-16	6
	Всього:	***56***
	Третій семестр :	
1-2	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 1. Підготовка до семінарського заняття 1: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 2. Підготовка до семінарського заняття 2: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 3. Підготовка до семінарського заняття 3: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 4. Підготовка до семінарського заняття 4: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 5. Підготовка до семінарського заняття 5: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 6. Підготовка до семінарського заняття 6: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 7. Підготовка до семінарського заняття 7: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	6
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу теми 8. Підготовка до семінарського заняття 8: підбір матеріалу, підготовка доповіді за темою заняття.	7
17	Підготовка до іспиту.	6
	Всього:	***56***

6. Технології та методи навчання

Процес вивчення дисципліни «Історія культури, мистецтв та дизайну» здійснюється на основі використання як традиційних, так і сучасних методів навчання. Лекції проводяться традиційно як викладання матеріалу лектором в аудиторії, а семінарські заняття проводяться шляхом дискурсу, організації діалогу зі здобувачами, проведення тест-контролів з використанням ІТ-технологій.

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочим планом дисципліни. При виведенні остаточної оцінки враховуються результати поточного контролю (оцінки за відповіді на семінарських заняттях та тестового контролю). Семестровий контроль: 1-2 сем – залік; 3-й сем. – іспит. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного

контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю поки не виконає весь обсяг, передбачений Робочою програмою для цього виду роботи. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу, встановленого для кожної структурної одиниці) з усіх видів поточного контролю, отримує залік. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в он-лайн режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до семінарського заняття (вивчення теоретичного матеріалу з теми роботи, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях на семінарських заняттях).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене семінарські заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати на кафедрі у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну або індивідуальну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, плагіат (в т.ч. із використанням мобільних девайсів)). У разі виявлення плагіату в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності ***не допускаються.***

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (за наявності такого переліку, доцільно вказати рекомендовані курси), які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

9. Оцінювання результатів навчання у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Залежно від важливості окремих видів навчальної роботи, і їх ролі у формуванні компетентностей і результатів навчання, визначених освітньою програмою, розробники Робочої програми присвоюють кожному виду навчальної роботи (структурній одиниці) з дисципліни певну кількість балів. При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із встановлених Робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця навчальної роботи може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності ***не допускаються***.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти з будь-якого виду навчальної роботи рекомендується використовувати наведені нижче узагальнені критерії:

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих	**Узагальнений зміст критерію оцінювання**

компетентностей	
10 балів Відмінно (високий рівень)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній формі), демонструє якісне оформлення роботи та презентаційного матеріалу. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві-три несуттєві ***похибки***.
8 балів Добре (середній рівень)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання визначень та фахової термінології. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три ***несуттєві помилки***.
6 балів Задовільно (достатній рівень)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і ***суттєві помилки*** у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у семестрах

Аудиторна робота						**Контрольні заходи**	**Семестровий контроль**	
1-й семестр:								
Семінарські заняття: (мінімальна кількість оцінок- 6)						Тестовий контроль	Залік	
СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3-СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6-СЗ 7	СЗ 8	Т (теми 1-8)		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	24-40	За рейтингом	
36-60						**24-40**	**60-100**	
2-й семестр:								
Семінарські заняття: (мінімальна кількість оцінок- 6)						Тестовий контроль	Залік	
СЗ 9	СЗ 10	СЗ 11-З 12	СЗ 13	СЗ 14-СЗ 15	СЗ 16	Т (теми 9-16)		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	24-40	За рейтингом	
36-60						**24-40**	**60-100**	
3-й семестр:								
Семінарські заняття: (мінімальна кількість оцінок- 6)						-	Іспит	Разом балів
СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3-СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6-СЗ 7	СЗ 8	-		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	-	**24-40**	**60-100**
36-60						-		

Примітка: СЗ - семінарське заняття; Т – тема лекції.

Оцінювання результатів навчання з теоретичного матеріалу (тестовий контроль)

Кожний з тестів проміжного контролю, передбачених Робочою програмою для 1-2 семестрів навчання, складається із 50 тестових завдань, кожне з яких є рівнозначним. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач, складає 40 (*кількість набраних балів за*

тестове завдання може бути різною). На тестування відводиться 50 хвилин.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за підсумковий контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 24 до 40 балів.

Розподіл балів та наданих правильних відповідей на тестові завдання (*проміжний контроль*)

Кількість правильних відповідей	0-29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
Кількість отриманих балів	**-**	***24***	***25***	***25***	***26***	***27***	***28***	***29***	***30***	***30***	***31***
Кількість правильних відповідей	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
Кількість отриманих балів	***32***	***33***	***34***	***34***	***35***	***36***	***36***	***38***	***38***	***39***	***40***

Тест підсумкового контролю (**іспит**), передбачений Робочою програмою для 3-го семестру навчання, складається із 50 тестових завдань, кожне з яких є рівнозначним. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач, складає 40. На тестування відводиться 50 хвилин.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 24 до 40 балів.

Розподіл балів та наданих правильних відповідей на тестові завдання (*іспит*)

Кількість правильних відповідей	0-29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
Кількість отриманих балів	**-**	***24***	***25***	***25***	***26***	***27***	***28***	***29***	***30***	***30***	***31***
Кількість правильних відповідей	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
Кількість отриманих балів	***32***	***33***	***34***	***34***	***35***	***36***	***36***	***38***	***38***	***39***	***40***

При оцінюванні практичного завдання викладач керується узагальненими критеріями, наведеними у таблиці «**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**».

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання у балах з усіх видів навчальної роботи до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені нижче у таблиці «Співвідношення».

Семестровий *іспит* виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав здобувач з дисципліни за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Семестровий *залік* виставляється на останньому занятті за умови якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни (іншого освітнього компонента) за результатами ***поточного*** контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «***зараховано***», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення. Присутність здобувача у цьому випадку не є обов'язковою.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	**Рейтингова шкала балів**	**Інституційна оцінка** (рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	**Іспит/диференційований залік**
A	90-100	Зараховано	***Відмінно*/*Excellent*** – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		***Добре*/*Good*** – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		***Задовільно*/*Satisfactory*** – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		

FX	40-59	Незара-ховано	***Незадовільно*/*Fail*** – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		***Незадовільно*/*Fail*** – Результати навчання відсутні

10. Питання для самоконтролю результатів навчання

1-й семестр:

1. Предмет, мета та головні завдання курсу «Історія культури, мистецтв і дизайну».
2. Культура як спосіб реалізації творчих можливостей особистості.
3. Універсальні типології культури і розвиток мистецтва та дизайну.
4. Місце дизайну в художній культурі людства.
5. Первісна культура. Особливості архаїчної культури.
6. Міф як спосіб світорозуміння в первісній культурі.
7. Мистецтво епохи палеоліту.
8. Мегалітична архітектура.
9. Культура Стародавнього Сходу.
10. Східні цивілізації
11. Мистецтво Стародавнього Єгипту, Месопотамії.
12. Конфуціансько-даоський тип культури.
13. Мистецтво Стародавнього Китаю. Каліграфія.
14. Вплив Китаю на японську архітектуру.
15. Культура та мистецтво Стародавньої Індії.
16. Антична культура. Особливості давньогрецької культури.
19. Мистецтво Стародавньої Греції. Класика.
20. Культура та мистецтво Стародавнього Риму.
21. Мистецтво республіканського Риму.
22. Візантійська культура та мистецтво. Ранньохристиянське мистецтво.

2-й семестр:

23. Християнство та його вплив на культурні процеси в середньовічній Європі.
24. Символічний характер середньовічного мистецтва.
25. Художні стилі середньовічного мистецтва: романський, готика.
26. Художні традиції ісламського світу. Арабське мистецтво.
27. культура Відродження.
28. Італійське Відродження, його світський характер.
29. Мистецтво італійського Відродження.
30 Особливості Північного Відродження. Реформація.
31. Мистецтво Північного Відродження.
32. Графіка і книгодрукування в мистецтві Північного Відродження.
33. Бароко як духовна та художня епоха.
34. Стильові ознаки мистецтва бароко.
35. Європейська художня культура доби бароко. Емблематика.
36. Класицизм я к художньо-естетична епоха.
37. Придворно-аристократичний характер класицизму XVII ст.
38. Взаємодія декору й архітектурної конструкції в мистецтві класицизму.
39. Ампір як стиль у мистецтві XVIII ст.
40. Просвітництво та його художні напрями.
41. Мистецтво інтер'єру. Рококо.
42. Розвиток художньої культури в XIX ст.

3-й семестр:

42. Романтизм як мистецтво і естетичне світовідчуття.
43. Особливості української культури.

44. Культура та мистецтво Київської Русі.
45. Вплив художньої практики доби Відродження на українське мистецтво XVI-XVII ст.
46. Доба українського бароко.
47. Українське реалістичне мистецтво XIX ст.
48. Українська культура та мистецтво в XX ст.
49. Становлення індустріального дизайну. Вікторіанський стиль у XIX ст.
50. Графічний дизайн наприкінці XIX ст.
51. Філософія та мистецтво модернізму. Фовізм, кубізм, футуризм, абстракціонізм.
52. Феноменологічна філософія і художня творчість.
53. Гравюра, графіка і художнє бачення руху в мистецтві XX ст.
54. Вплив експресіонізму на дизайн.
55. Супрематизм К. Малевича.
56. Конструктивізм як авангардистське мистецтво. Типографічний дизайн.
57. Розвиток дизайну в XX ст. Баухауз.
58. Розвиток реклами. Нові типографські технології в XX ст.
59. Промисловий дизайн в країнах Європи та Америки. Американський модернізм.
60. Постмодернізм як філософія і мистецький напрям.
61. Інформаційне суспільство та цифровий дизайн.
62. Український авангард і дизайн
63. Українське концептуальне мистецтво XX-XXI ст.

11. Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Історія культури, мистецтв та дизайну» забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

Історія культури, мистецтв і дизайну. URL: https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9948

12. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, мультимедійний проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями. Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загальновживаних програм і операційних систем.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі. Від вікторіанців до хіпстерів. Київ:ArtHuss, 2019.
2. Гомбріх Е. Оповідь про мистецтво. Київ: ArtHuss, 2024. 664 с.
3. Історія мистецтва. Від найдавніших часів до сьогодення. За заг. ред. С. Фартінга. Харків: Vivat, 2021. 575 с.
4. Історія світової культури / За ред. Л. Т. Левчук. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
5. Ліндсі Д. Коротка історія культури Від первісного суспільства до доби Відродження. – Київ: Мистецтво, 2020. 432 с.
6. Москвічова Ю. О. Історія мистецтв у контексті світової культури. Київ: Олді, 2021. 300.
7. Сабадаш Ю.С., Ю. М. Нікольченко, Л. Г. Дабло. Історія української культури: Курс лекцій для студентів. Київ: Ліра К, 2020. 216 с.
8. Магдиш І. АР-НУВО. Стилі українського мистецтва XX-го століття. Київ : Портал, 2021. 120 с.

Додаткова:

1. Богословська Ю.В., Малік Т.В. Графічний дизайн як засіб передачі рекламної ідеї в поліграфії // Культура і сучасність: альманах, 2021. №2. С.136-139.
2. Ліщинська О. Естетичні тенденції та ідеї сучасного візуального мистецтва (на прикладі

українських проєктів Венеційського бієнале) // Вісник Львівського національного університету ім. І. Франка. 2019, №25. С. 29-34.

3. Удріс-Бородавко Н. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ : ArtHuss, 2023.

4. Пастуро М. *Жовтий. Історія кольору*. Київ : Лабораторія, 2025. 280 с.

5. Денисюк Ж. Традиційна етнокультура як маркер ідентичності та ціннісних орієнтирів в умовах кризового стану суспільства // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2025. №1. С.15-25.

6. Швець І. Стратегія цифрової інклюзії в сучасних культурних індустріях крізь призму цифрового розриву *// Вісник Нац. академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2024. №3. С. 30-40

7. Липа К. Історія архітектурних стилів, великих і не дуже. Київ: Віхола, 2024. 272 с.

8. Пилипчук О., Полюбок А. Дослідження арт-об'єктів у контексті естетичної та культурної інтеграції в сучасний інтер'єрний простір // *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2025. Т.8, №1. С.72-86. URL: http://demiurge.knukim.edu.ua/

9. Кислюк К. Трансформація образу «мальовничого українського села» як візуальної репрезентації деяких особливостей національного характеру наприкінці XIX-початку XXI ст. /// *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* 2022. №1. С.10-18.

10. Годж С. Коротка історія архітектури. Львів: Видавництво Старого Лева, 2024. 232 с.

11. Столярчук Н. Український авангард XX ст.: навч. пос. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 180 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: URL: https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9948

2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php

3. Репозитарій ХНУ. URL : https://library.khmnu.edu.ua/#.

Історія культури, мистецтв і дизайну

Опис дисципліни (анотація)

Тип дисципліни	Обов'язкова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Перший, другий, третій
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	9
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Очна (денна)/заочна

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *володіти* знаннями з предметної області, розуміти актуальність та значущість вивчення історії культури, мистецтв та дизайну в сучасному інформаційному, світі; *знати* об'єкт, предмет історії культури, мистецтв і дизайну, зміст і особливості художньо-естетичних епох; *синтезувати* знання про культурно-історичний процес; *аналізувати* історію розвитку культури, мистецтва та дизайну із врахуванням особливостей національного розвитку; *застосовувати* свої знання в професійному та мистецькому середовищі; *бути здатним* осмислювати впливи цифрових технологій на розвиток культури, мистецтв і дизайну; *оцінювати* різні парадигми та інтерпретації культури, мистецтв та дизайну; зберігати та примножувати моральні, культурні, мистецькі цінності на основі розуміння історії культури, мистецтв та дизайну.

Зміст навчальної дисципліни. Світоглядні та ціннісні засади розвитку культури, мистецтв і дизайну. Становлення культури і первісні форми мистецтва. Культура і мистецтво Стародавнього Сходу. Культура та мистецтво Стародавньої Індії. Антична культура. Культура та мистецтво Стародавньої Греції. Культура та мистецтво стародавнього Риму. Культура середньовічного Ісламського світу. Культура західноєвропейського середньовіччя. Культура та мистецтво Візантії. Європейська культура xvii століття. Європейська культура доби Просвітництва. Європейська культура XIX ст. - поч. XX ст. Культура на українських землях у найдавніші часи. Культура України в XIX - на початку XX ст.

Пререквізити – вихідна.

Постреквізити – Громадянське суспільство, Проєктування меблів, Проєктування інтер'єрів, Проєктування меблів (курсовий проєкт), Комплексний курсовий проєкт, Переддипломна практика, Кваліфікаційна робота.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 48 год; семінарські заняття – 54 год.; самостійна робота – 168 год.; разом – 270 год.

Форми (методи) навчання: лекційні заняття; семінарські заняття (з використанням методів візуалізації, проблемного й інтерактивного навчання, дискусій, інформаційно-комунікаційних технологій, методів стимулювання та мотивації); самостійна робота (підготовка доповіді).

Вид семестрового контролю: 1, 2 семестр – залік; 3 семестр – іспит.

Навчальні ресурси:

1. Геллер С., Кваст С. Графічні стилі. Від вікторіанців до хіпстерів. Київ:ArtHuss, 2019.
2. Гомбріх Е. Оповідь про мистецтво. Київ: ArtHuss, 2024. 664 с.
3. Історія мистецтва. Від найдавніших часів до сьогодення. За заг.ред. С. Фартінга. Харків: Vivat, 2021. 575 с.
4. Історія світової культури / За ред. Л. Т. Левчук. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
5. Ліндсі Д. Коротка історія культури Від первісного суспільства до доби Відродження. – Київ: Мистецтво, 2020. 432 с.
6. Москвічова Ю. О. Історія мистецтв у контексті світової культури. Київ: Олді, 2021. 300.
7. Сабадаш Ю.С., Ю. М. Нікольченко, Л. Г. Дабло. Історія української культури: Курс лекцій для студентів. Київ: Ліра К, 2020. 216 с.
8. Магдиш І. *АР-НУВО. Стилі українського мистецтва XX-го століття*. Київ : Портал, 2021. 120 с.
9. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=9948

Викладач: канд.тех.наук, доц. Привала Валерій Олександрович